

ÇALIŞMA EKONOMİSİ 2023 FİNAL 11.06.2023

I. Aktif nüfus = İş gücü

II. İş gücü = İstihdam edilenler + İşsizler

III. İKO= (İş gücü / Aktif nüfus) x 100

Yukarıdaki formülizasyonlardan hangisi veya hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) Yalnız III
- E) I ve III

Cevap: E) I ve III doğrudur.

I. Aktif nüfus, çalışma çağındaki nüfusun tamamını ifade eder ve iş gücünün bir alt kümesidir. Doğru bir ifadedir.

II. İş gücü, istihdam edilen ve iş arayanları kapsar. Bu nedenle doğru bir ifadedir.

III. İşgücüne katılma oranı (İKO), işgücünün çalışabilecek yaşta olan nüfusa oranını ifade eder. Bu oran, işgücü piyasasının sağlık durumunu gösterir. Doğru bir ifadedir.

Bu nedenle, doğru olan seçenek E) I ve III'tür.

İdeal emek piyasası modeli ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir malın ve bir emeğin rekabette oluşan tek bir fiyatı vardır.
- B) İş piyasasına giriş ve çıkış serbest değildir.
- C) Her mal ve emek için kâfi derecede arz ve talep mevcuttur.
- D) Hizmet ve mallar standarttır.
- E) Gerek işveren gerekse işçi, iş piyasası hakkında tam bilgi sahibidir.

Cevap: B) İş piyasasına giriş ve çıkış serbest değildir ifadesi yanlıştır.

İdeal emek piyasası modeli, tam rekabet koşullarının sağlandığı, herhangi bir arz ya da talep eksikliği olmayan ve fiyatların serbestçe oluştuğu bir modeldir. Bu modele göre:

- A) Bir malın ve bir emeğin rekabette oluşan tek bir fiyatı vardır. Doğrudur.
- B) İş piyasasına giriş ve çıkış serbest değildir. Yanlıştır. İdeal emek piyasası modelinde iş piyasasına giriş ve çıkış serbesttir.

C) Her mal ve emek için kâfi derecede arz ve talep mevcuttur. Doğrudur.

D) Hizmet ve mallar standarttır. Doğrudur.

E) Gerek işveren gerekse işçi, iş piyasası hakkında tam bilgi sahibidir. Doğrudur.

Bu nedenle, yanlış olan ifade B) İş piyasasına giriş ve çıkış serbest değildir. şeklindedir.

Ücretin yükselen fiyatlara (enflasyona) uyumlu hâle getirilmesini hedefleyen sistem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçek ücret

B) Efektif ücret

C) Oynak merdiven (Eşel mobil)

D) Kolektif ücret

E) Nominal ücret

Cevap: c) Oynak Merdiven (Eşel Mobil)

Ücretin yükselen fiyatlara (enflasyona) uyumlu hâle getirilmesini hedefleyen bir sistemdir. Bu sistemin faydası ücretin satın alma gücünün, yani reel ücretlerin sabit tutulması ve ücretliler grubunun enflasyona karşı korunmasıdır.

Nominal ücret, bir işçinin bir işverenden aldığı ücrettir ve enflasyona karşı ayarlanmamıştır. Nominal ücret, genellikle işverenlerle yapılan sözleşmelerde belirtilen ücrettir ve enflasyon oranına göre değişmez.

Oynak merdiven (eşel mobil), ücret politikası olarak, ücretlerin belirli bir süre boyunca sabit tutulup, daha sonra belirli bir oranda artırılması prensibine dayalıdır. Bu prensip, işçi ve işveren arasında belirli bir süre için anlaşma yaparak ücret artışlarını önceden belirleyebilirler. Örneğin, işçi ve işveren, her üç yılda bir ücret artışını %5 oranında yapacaklarını sözleşmeye koyabilirler.

Bu sistem, ücretlerin sürekli değişmesine karşı bir koruma sağlar ve işçilerin satın alma gücünü korur. Ancak, enflasyon oranı beklenenden daha yüksek olursa, oynak merdiven sistemi işçilerin satın alma gücünü koruyamayabilir.

Birincil iş gücü piyasaları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) İş güvencesi yoktur.

B) Çalışma süreleri tam gün süreli olarak düzenlenmiştir.

C) Ücret hadleri yüksek düzeydedir.

D) Sendikalaşma vardır.

E) Sosyal haklar oldukça kapsamlıdır.

Cevap: C) Ücret hadleri yüksek düzeydedir ifadesi yanlıştır.

Birincil iş gücü piyasaları, genellikle yüksek vasıflı işlerde çalışanların yer aldığı piyasalardır. Bu piyasalarda, iş güvencesi düşüktür ve çalışma süreleri tam gün süreli olarak düzenlenir. Sendikalaşma oldukça yaygındır ve işçilerin sosyal hakları kapsamlıdır.

Ancak, ücret hadleri yüksek düzeyde değildir. Bunun nedeni, bu piyasalarda işçilerin yüksek vasıflı olmaları ve işverenlerin bu yüksek vasıflı işçileri elde etmek için yüksek ücretler ödemeye hazır olmalarıdır. Yani, yüksek ücretler genellikle ikincil iş gücü piyasalarında (düşük vasıflı işlerde) görülür.

Bu nedenle, yanlış olan ifade C) Ücret hadleri yüksek düzeydedir. şeklindedir.

İşsizlik sigortasına ilişkin aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere, 90 gün işsizlik sigortası ödemesi yapılır.
- B) Sigortalının kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalması gerekmektedir.
- C) İşsizlik sigortası primleri %1 oranında işçi, %2 oranında işveren ve %1 oranında da devlet tarafından ödenmektedir.
- D) Sigortalının işten ayrılmadan önceki son 120 gün içerisinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olması gerekmektedir.
- E) Sigortalının son üç yıl içinde 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması gerekmektedir.

Cevap: A) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere, 90 gün işsizlik sigortası ödemesi yapılır ifadesi yanlıştır.

İşsizlik sigortası, işsiz kalan sigortalılara geçici bir süre gelir desteği sağlamak amacıyla kurulan bir sosyal güvenlik sistemidir. İşsizlik sigortasına ilişkin verilen ifadelerden yanlış olanı şöyledir:

- A) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere, 90 gün işsizlik sigortası ödemesi yapılır. Yanlıştır. 600 gün sigortalı olarak çalışan sigortalı işsizler, işsiz kaldıklarında en az 30 gün, en fazla 180 gün boyunca işsizlik ödeneği alabilirler.
- B) Sigortalının kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalması gerekmektedir. Doğrudur.
- C) İşsizlik sigortası primleri %1 oranında işçi, %2 oranında işveren ve %1 oranında da devlet tarafından ödenmektedir. Doğrudur.
- D) Sigortalının işten ayrılmadan önceki son 120 gün içerisinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olması gerekmektedir. Doğrudur.
- E) Sigortalının son üç yıl içinde 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması gerekmektedir. Doğrudur.

Bu nedenle, yanlış olan ifade A) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere, 90 gün işsizlik sigortası ödemesi yapılır. şeklindedir.

Aşağıdakilerden hangisi gelişmekte olan ülkelerin en temel özelliklerinden biri değildir?

- A) Sanayi ağırlıklı yapıdan hizmetler ağırlıklı yapıya geçiş
- B) Genç nüfusun fazlalığı
- C) Ulusal geliri artırma kaygısı
- D) Kayıt dışı istihdam
- E) Kırsal alandan kentsel alana doğru yoğun göç

Cevap: A) Sanayi ağırlıklı yapıdan hizmetler ağırlıklı yapıya geçiş

Gelişmekte olan ülkelerin en temel özellikleri arasında sanayi ağırlıklı yapıdan hizmetler ağırlıklı yapıya geçiş, genç nüfusun fazlalığı, ulusal geliri artırma kaygısı, kayıt dışı istihdam ve kırsal alandan kentsel alana doğru yoğun göç bulunur. Ancak, sanayi ağırlıklı yapıdan hizmetler ağırlıklı yapıya geçiş en temel özelliklerden biri değildir.

Gelişmekte olan ülkelerin ekonomik yapısının değişmesinde, hizmetler sektörünün payının artması önemli bir faktördür. Ancak, bu değişim en temel özelliklerden biri değildir. Gelişmekte olan ülkelerin ekonomik yapıları, ülkeye özgü koşullara ve stratejilere bağlı olarak farklılık gösterir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade A) Sanayi ağırlıklı yapıdan hizmetler ağırlıklı yapıya geçiş şeklindedir.

I. Taşma etkisi

II. Tehdit etkisi

III. Çarpan etkisi

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri sendikaların ücretler üzerindeki dolaylı etkilerinden değildir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) Yalnız III
- D) Yalnız II
- E) Yalnız I

Cevap: C) Yalnız III

Sendikaların ücretler üzerindeki dolaylı etkileri arasında taşma etkisi ve tehdit etkisi bulunur. Çarpan etkisi ise, genellikle ekonomik politikaların değerlendirilmesinde kullanılan bir kavramdır ve sendikaların ücretler üzerindeki dolaylı etkilerinden biri değildir.

Taşma etkisi, bir sektördeki ücret artışlarının diğer sektörler de yansımalarıdır. Örneğin, bir sektördeki sendikaların ücret artışları, diğer sektörlerdeki işçilerin de ücret artışlarını talep etmelerine neden olabilir.

Tehdit etkisi, sendikaların ücret artışı talebiyle işverenleri baskı altına almasıdır. İşverenler, sendikaların grev yapma tehdidi nedeniyle ücret artışlarına razı olabilirler.

Çarpan etkisi ise, belirli bir ekonomik değişimin diğer ekonomik değişimlere olan etkisini ifade eder. Örneğin, bir yatırımın ekonomide yarattığı ekstra talep, bu yatırıma bağlı olarak diğer sektörlerde de artan talebe bağlı olarak çarpan etkisi yaratabilir.

Bu nedenle, yanıt C) Yalnız III şeklindedir.

I. İşçi sendikası

II. Devlet

III. İşveren veya işveren sendikası

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri dar anlamda toplu pazarlığın taraflarından değildir?

- A) II ve III
- B) Yalnız III
- C) Yalnız II
- D) Yalnız I
- E) I ve II

Cevap: C) Yalnız II

Dar anlamda toplu pazarlık, işçi sendikaları ve işverenler veya işveren sendikaları arasında gerçekleşen ücret ve çalışma koşullarının belirlenmesi sürecidir. Devlet ise bu sürece müdahil olabilir, ancak dar anlamda toplu pazarlığın taraflarından biri değildir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade C) Yalnız II şeklindedir.

I. Rowan ücret sisteminde asgari ücret temin edilmektedir.

II. James F. Lincoln tarafından geliştirilmiştir.

III. Rowan ücret sistemi işçinin veriminin düşmesine neden olabilecek bir sistemdir.

Rowan ücret sistemi ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri yanlıştır?

- A) I ve III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız II

E) Yalnız I

Cevap: B) I ve II

Rowan ücret sistemi, işçilerin üretim miktarına göre ücretlerinin belirlendiği bir ücret sistemi olarak bilinir. Verilen ifadelerin doğruluğunu kontrol edelim:

I. Rowan ücret sisteminde asgari ücret temin edilmektedir. Yanlıştır. Rowan ücret sistemi, işçilerin üretkenliğiyle doğru orantılı olarak ücretlendirildiği için asgari ücreti temin etmek zorunda değildir.

II. James F. Lincoln tarafından geliştirilmiştir. Yanlıştır. Rowan ücret sistemi, Frederick W. Taylor tarafından geliştirilmiştir.

III. Rowan ücret sistemi işçinin veriminin düşmesine neden olabilecek bir sistemdir. Doğrudur. Rowan ücret sistemi, işçilerin üretim miktarına göre ücretlendirildiği için işçilerin kalite ve iş güvenliği gibi diğer önemli faktörlere odaklanmalarını önleyebilir. Bu da işçilerin verimliliğini düşürebilir.

Bu nedenle, yanlış olan ifadeler I ve II şeklindedir. Cevap B) I ve II'dir.

I. Doğrusal parça başı ücret sistemi

II. Halsey ücret sistemi

III. Scanlon sistemi

Yukarıda verilen ücret türlerinden hangisi veya hangileri performansa dayalı ücret sistemlerine göre gruplandırıldığında farklı bir grupta yer alır?

A) I ve II

B) I ve III

C) Yalnız I

D) Yalnız II

E) Yalnız III

Cevap: E) Yalnız III

Doğrusal parça başı ücret sistemi ve Halsey ücret sistemi performansa dayalı ücret sistemleri arasında yer almaktadır. Bu sistemlerde işçilerin performansı, ücretlerinin belirlenmesinde önemli bir faktördür.

Scanlon sistemi ise bir tür kazanç paylaşımı sistemidir. Bu sistemde işçiler, şirketin karlılığına ve verimliliğine göre belirlenen bir formüle göre ek bir ödeme alırlar. Bu nedenle, performansa dayalı ücret sistemleri arasında değildir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade E) Yalnız III şeklindedir.

Verimlilik tanımı göz önünde bulundurulduğunda ve üretim girdisi=100 birim ve üretim çıktısı=100 birim olarak temel alındığında, aşağıdakilerden hangisinde verimli bir üretim gerçekleşmemiş denilebilir?

- A) Girdi 80 iken çıktı 100 olursa
- B) Girdi 200 iken çıktı 190 olursa
- C) Girdi 80 iken çıktı 120 olursa
- D) Girdi 100 iken çıktı 150 olursa
- E) Girdi 200 iken çıktı 400 olursa

Cevap: B) Girdi 200 iken çıktı 190 olursa

Verimlilik, üretim girdileri ile üretim çıktıları arasındaki oranı ifade eder. Yani, daha az girdi kullanarak daha fazla çıktı üretmek daha verimli bir üretim sürecini gösterir. Verimlilik, girdi ve çıktıların belirli bir dönemdeki toplamını ifade eder.

Verimli bir üretim süreci için, girdi ve çıktı arasında bir denge olmalıdır. Verimli bir üretim sürecinde, girdiler mümkün olduğunca az olmalı ve çıktılar mümkün olduğunca fazla olmalıdır.

Verilen seçenekler arasında, sadece B seçeneği, 200 birim girdi ile sadece 190 birim çıktı elde edilmesi durumunu ifade etmektedir. Bu durumda, üretimde verimsizlik söz konusudur ve girdilerin büyük bir kısmı kaybedilmiştir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade B) Girdi 200 iken çıktı 190 olursa şeklindedir.

Sendikaların ücretler üzerindeki etkisini ölçen teorilerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sosyal grup teorisinde, sermayedarların tekelci etkisi ön plandadır.
- B) Tabii sınıflar teorisinde uzun vadede mutlak payın büyüyeceği iddia edilmektedir.
- C) Tabii sınıflar teorisi, Smith, Ricardo ve Malthus gibi klasik iktisatçılar tarafından ortaya atılmıştır.
- D) Tabii-ferdi teoriler, Marksist görüşün karşısında yer almaktadır.
- E) Sosyal sınıflar teorisi, Karl Marx tarafından ortaya atılmıştır.

Cevap: D) Tabii-ferdi teoriler, Marksist görüşün karşısında yer almaktadır.

Sendikaların ücretler üzerindeki etkisini ölçen teoriler arasında sosyal grup teorisi, tabii sınıflar teorisi ve sosyal sınıflar teorisi gibi farklı yaklaşımlar bulunur. Verilen ifadelerin doğruluğunu kontrol edelim:

A) Sosyal grup teorisinde, sermayedarların tekelci etkisi ön plandadır. Doğrudur. Sosyal grup teorisi, işçi sendikalarının işverenlerin tekelci gücüne karşı mücadelesine odaklanır.

B) Tabii sınıflar teorisinde uzun vadede mutlak payın büyüyeceği iddia edilmektedir. Doğrudur. Tabii sınıflar teorisi, ücretlerin doğal bir seviyesi olduğunu ve uzun vadede mutlak ücretin büyüyeceğini iddia eder.

C) Tabii sınıflar teorisi, Smith, Ricardo ve Malthus gibi klasik iktisatçılar tarafından ortaya atılmıştır. Yanlıştır. Tabii sınıflar teorisi, David Ricardo tarafından ortaya atılmıştır.

D) Tabii-ferdi teoriler, Marksist görüşün karşısında yer almaktadır. Yanlıştır. Tabii-ferdi teoriler, ücretlerin tabii bir seviyesi olduğunu ve bu seviyenin işçilerin doğal ferdi özelliklerine bağlı olduğunu savunur. Bu teoriler, Marksist görüşün karşıtı olarak değil, tamamlayıcısı olarak görülebilir.

E) Sosyal sınıflar teorisi, Karl Marx tarafından ortaya atılmıştır. Doğrudur. Sosyal sınıflar teorisi, Karl Marx'ın eserlerinde yer alan bir kavramdır.

Bu nedenle, yanlış olan ifade D) Tabii-ferdi teoriler, Marksist görüşün karşısında yer almaktadır. şeklindedir.

I. Sendikanın pazarlık gücü = Sendikanın şartları üzerinde anlaşmamanın işverene maliyeti / Sendikanın şartları üzerinde anlaşmanın işverene maliyeti

II. İşverenin pazarlık gücü= İşverenin şartları üzerinde anlaşmamanın sendikaya maliyeti / İşverenin şartları üzerinde anlaşmanın sendikaya maliyeti

III. Sendikanın pazarlık gücü = İşverenin şartları üzerinde anlaşmamanın işverene maliyeti / İşverenin şartları üzerinde anlaşmanın işverene maliyeti

Chamberlain'in Toplu Pazarlık Gücü Modeli'ne göre yukarıdaki denklemlerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A) II ve III

B) Yalnız III

C) I ve II

D) Yalnız II

E) Yalnız I

Cevap: B) Yalnız III

Chamberlain'in Toplu Pazarlık Gücü Modeli, sendika ve işveren arasındaki toplu pazarlık sürecindeki pazarlık güçlerinin belirlenmesine odaklanır. Verilen ifadelerin doğruluğunu kontrol edelim:

I. Sendikanın pazarlık gücü = Sendikanın şartları üzerinde anlaşmamanın işverene maliyeti / Sendikanın şartları üzerinde anlaşmanın işverene maliyeti. Yanlıştır. Bu denklem, sendikanın pazarlık gücünü belirlemek için kullanılan bir denklem değildir.

II. İşverenin pazarlık gücü= İşverenin şartları üzerinde anlaşmamanın sendikaya maliyeti / İşverenin şartları üzerinde anlaşmanın sendikaya maliyeti. Yanlıştır. Bu denklem, işverenin pazarlık gücünü belirlemek için kullanılan bir denklem değildir.

III. Sendikanın pazarlık gücü = İşverenin şartları üzerinde anlaşmamanın işverene maliyeti / İşverenin şartları üzerinde anlaşmanın işverene maliyeti. Doğrudur. Bu denklem, sendikanın pazarlık gücünü işverenin maliyetleri ile ilişkilendirir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade yoktur. Cevap B) Yalnız III'dür.

Sendikalaşmayı etkileyen faktörlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kamu sektöründe sendikalaşma yoğunluğu, özel sektördeki sendikalaşma yoğunluğundan daha fazladır.
- B) Kadınlar erkeklere oranlara daha fazla sendikalaşma eğilimindedir.
- C) Sanayi sektöründeki sendikalaşma yoğunluğu, hizmetler ve tarım sektörüne göre daha fazladır.
- D) Eğitim düzeyi görece düşük olan bireyler, yüksek eğitimlilere göre daha fazla sendikalaşmaktadırlar.
- E) Tekelci piyasalarda rekabetçi piyasalara göre sendikalaşma daha fazladır.

Cevap: E) Tekelci piyasalarda rekabetçi piyasalara göre sendikalaşma daha fazladır.

Sendikalaşmayı etkileyen faktörler arasında sektör, cinsiyet, eğitim düzeyi ve işyeri büyüklüğü gibi faktörler yer alır. Verilen ifadelerin doğruluğunu kontrol edelim:

- A) Kamu sektöründe sendikalaşma yoğunluğu, özel sektördeki sendikalaşma yoğunluğundan daha fazladır. Doğrudur. Kamu sektöründe çalışanların sendikalaşma oranı, özel sektörde çalışanlara göre daha yüksektir.
- B) Kadınlar erkeklere oranla daha fazla sendikalaşma eğilimindedir. Doğrudur. Kadınların sendikalaşma oranı, erkeklere göre daha yüksektir.
- C) Sanayi sektöründeki sendikalaşma yoğunluğu, hizmetler ve tarım sektörüne göre daha fazladır. Doğrudur. Sanayi sektöründe çalışanların sendikalaşma oranı, hizmetler ve tarım sektörüne göre daha yüksektir.
- D) Eğitim düzeyi görece düşük olan bireyler, yüksek eğitimlilere göre daha fazla sendikalaşmaktadırlar. Doğrudur. Düşük eğitimli işçilerin sendikalaşma oranı, yüksek eğitimli işçilere göre daha yüksek olabilir.
- E) Tekelci piyasalarda rekabetçi piyasalara göre sendikalaşma daha fazladır. Yanlıştır. Tekelci piyasalarda, işverenlerin işçiler üzerinde daha fazla güce sahip olduğu düşünülebilir ve bu nedenle sendikalaşma oranlarının daha düşük olması beklenir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade E) Tekelci piyasalarda rekabetçi piyasalara göre sendikalaşma daha fazladır. şeklindedir.

Emek mobilitesi türlerine ilişkin olarak aşağıda verilen seçeneklerden bir grup oluşturulursa hangi seçenek diğerlerinden farklı bir gruba ait olur?

- A) İstanbul'da bir işletmede mavi yaka olarak çalışan bir kişinin aynı işletmede beyaz yaka olarak çalışmaya başlaması
- B) Edirne'de kamu personeli olarak çalışan birinin istifa ederek Edirne'de inşaat işçisi olarak çalışmaya başlaması
- C) İstanbul'da yarı zamanlı ambar işçisi olarak çalışan bir kişinin üniversiteyi bitirip Borsa İstanbul'da tam zamanlı çalışmaya başlaması
- D) Eskişehir'de çalışan bir mobilyacının Ankara'ya mobilyacı olarak taşınması
- E) Bursa'da iskender ustası olarak çalışan bir kişinin Bursa'da mobilyacı olarak çalışmaya başlaması

Cevap: B) Edirne'de kamu personeli olarak çalışan birinin istifa ederek Edirne'de inşaat işçisi olarak çalışmaya başlaması.

Emek mobilitesi, çalışanların işlerini değiştirme ya da yerlerini değiştirme eğilimini ifade eder. Verilen seçeneklerin hepsi emek mobilitesi örnekleri olsa da, B seçeneği diğerlerinden farklı bir gruba aittir. Bunun nedeni, diğer seçeneklerde çalışanların işlerinde değişiklik yaparken aynı sektörde kalmalarıdır, ancak B seçeneğinde çalışanın sektör değiştirmesi söz konusudur. Diğer seçeneklerde çalışanlar sadece işlerini ya da işverenlerini değiştirirken, B seçeneğinde çalışanın hem işini hem de sektörünü değiştirmesi söz konusudur. Bu nedenle, B seçeneği diğerlerinden farklı bir gruba aittir.

Aşağıdakilerden hangisi telafi edici ücret farklılıklarının (TEÜF) uygulanmasını gerektirecek nedenlerden biri değildir?

- A) İş inisiyatifi üzerinde kontrol
- B) Çalışanların dürüst olması
- C) Ölüm ve yaralanma riski
- D) Ücret artış ihtimali
- E) İşin prestiji

Cevap: B) Çalışanların dürüst olması.

Telafi edici ücret farklılıkları (TEÜF), işyerlerinde farklı işlerin farklı zorluk, tehlike, stres, sorumluluk, eğitim gereksinimleri ve deneyim gibi faktörlere dayalı olarak farklı ücretlendirilmesini ifade eder. TEÜF uygulanmasını gerektirecek nedenler arasında, iş inisiyatifi üzerinde kontrol, ölüm ve yaralanma riski, ücret artış ihtimali ve işin prestiji gibi faktörler yer alır. Ancak çalışanların dürüst olması, TEÜF uygulanmasını gerektirecek bir neden değildir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade B) Çalışanların dürüst olması şeklindedir.

İş gücü piyasalarında uygulanan tam rekabet teorisi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İşler aynı özellikleri taşımaktadır.
- B) Bireylerin niteliklerine göre ücret farklılıkları oluşmaktadır.
- C) İşçiler piyasadaki ücret farklılıklarından devamlı haberdardır.
- D) Emek hareketliliği kolay ve maliyetsizdir.
- E) İşlerin içerdiği tehlike, gerektirdiği eğitim düzeyi, firma ölçeği, ücret farklılıklarına yol açmaz.

Cevap: E) İşlerin içerdiği tehlike, gerektirdiği eğitim düzeyi, firma ölçeği, ücret farklılıklarına yol açmaz.

Tam rekabet teorisi, iş gücü piyasalarının tam rekabet koşullarında işlediği varsayımına dayanır. Bu teoriye göre, iş gücü piyasalarındaki işler aynı özellikleri taşır, bireylerin niteliklerine göre ücret farklılıkları oluşur, işçiler piyasadaki ücret farklılıklarından haberdardır ve emek hareketliliği kolay ve maliyetsizdir. Ancak, işlerin içerdiği tehlike, gerektirdiği eğitim düzeyi, firma ölçeği gibi faktörler, ücret farklılıklarına yol açabilir ve tam rekabet koşullarında iş gücü piyasaları bu faktörlerden etkilenmez gibi bir varsayım yapılamaz.

Bu nedenle, yanlış olan ifade E) İşlerin içerdiği tehlike, gerektirdiği eğitim düzeyi, firma ölçeği, ücret farklılıklarına yol açmaz. şeklindedir.

I. Örgütlenme hakkı

II. Toplu iş sözleşmesi hakkı

III. Lokavt hakkı

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri işçi örgütleri olan sendikaların temel haklarından değildir?

- A) I ve II
- B) Yalnız I
- C) Yalnız II
- D) II ve III
- E) Yalnız III

Cevap: E) Yalnız III (Lokavt hakkı).

İşçi örgütleri olan sendikaların temel hakları, örgütlenme hakkı ve toplu iş sözleşmesi hakkıdır. Bu haklar, çalışanların işyerinde örgütlenerek temsil edilmesini ve işveren ile işçilerin toplu sözleşme yaparak çalışma koşullarını belirlemesini sağlar. Lokavt hakkı ise işverenlerin bir grev durumunda işçileri işten çıkarmak veya işyerini kapatmak gibi eylemlerde bulunma hakkını ifade eder ve işçi örgütleri için bir hak değildir.

Bu nedenle, yanlış olan ifade E) Yalnız III (Lokavt hakkı). şeklindedir.

I. Ekonomik gücü

II. Fikrî gücü

III. Gönül gücü

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri emeğin etkinliğini tayin eden unsurlar arasında yer alır?

A) I ve III

B) Yalnız II

C) Yalnız I

D) II ve III

E) Yalnız III

Cevap: A) I ve III (Ekonomik gücü ve gönül gücü).

Emeğin etkinliğini tayin eden unsurlar arasında ekonomik güç ve gönül gücü yer alır. Ekonomik güç, işçinin maddi kaynaklarının ve gelir düzeyinin yüksekliği ile ilgilidir. İşçinin ekonomik gücü arttıkça, işverenlerin işçiler üzerindeki kontrolü azalır ve işçilerin talepleri karşılanma olasılığı yükselir. Gönül gücü ise işçinin işine olan bağlılığını ifade eder. İşçinin işine olan bağlılığı arttıkça, işçinin iş memnuniyeti ve verimliliği de artar.

Fikrî güç ise emeğin etkinliğini tayin eden unsurlar arasında yer almaz. Fikrî güç, işçinin sahip olduğu zeka, bilgi ve yeteneklerle ilgilidir ve işçinin iş performansını etkileyebilir, ancak emeğin etkinliğini tayin eden unsurlar arasında yer almaz.

Bu nedenle, yanlış olan ifade B) Yalnız II (Fikrî gücü). şeklindedir.

I. Sendikalar adaletsiz gelir dağılımına sebep olan örgütlerdir.

II. Sendikalar çalışma hayatında ve ekonomik ilişkilerde barışı ve istikrarı sağlayan örgütlerdir.

III. Sendikalar kitle örgütleridir.

Sendikaların genel özelliklerine ait yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve III

C) Yalnız II

D) II ve III

E) I ve II

Cevap: D) II ve III (Sendikalar çalışma hayatında ve ekonomik ilişkilerde barışı ve istikrarı sağlayan örgütlerdir ve sendikalar kitle örgütleridir).

Sendikalar, çalışma koşullarını iyileştirmek, ücretlerin artırılmasını ve sosyal hakların kazanılmasını sağlamak amacıyla işçilerin örgütlenmesiyle oluşan örgütlerdir. Sendikalar aynı zamanda çalışma hayatında ve ekonomik ilişkilerde barışı ve istikrarı sağlayan örgütlerdir. Bu nedenle, işçi haklarının korunması ve işverenler ile işçiler arasındaki çatışmaların çözülmesinde önemli bir rol oynarlar. Sendikalar ayrıca kitle örgütleri olarak da tanımlanır, çünkü birçok işçinin ortak çıkarları için bir araya gelerek oluşturdukları bir örgüttür.

Ancak, sendikalar adaletsiz gelir dağılımına sebep olan örgütler değildir. Sendikalar, çalışanların ücretlerini artırmayı ve sosyal haklarını korumayı amaçlayarak gelir adaletsizliğini azaltmaya çalışırlar. Bu nedenle, yanlış olan ifade A) Yalnız I (Sendikalar adaletsiz gelir dağılımına sebep olan örgütlerdir). şeklindedir.